

Двадесета Международна олимпиада по лингвистика

Банско (България), 23–29 юли 2023 г.

Задача за отборното състезание

Речникът на езика мурин-пата, съставен от Честър С. Стрийт с помощта на Грегъри Панпава Молингин преди 40 години, през 1983 г., започва както следва:

Мурин-пата се говори от приблизително 1 100 аборигени (като техен първи или втори език), които живеят в Порт Кийтс — Уадейе, Северна територия, на 250 километра югозападно от Дарвин. Малък брой говорещи на мурин-пата живеят и в близките говедовъдни ферми, а известен брой — в Кунунура, Западна Австралия.

По време на преброяването през 2016 г. е имало 1 973 носители на мурин-пата. Според някои източници в момента се говори от повече от 2 500 души. Това е един от малкото австралийски аборигенски езици, чийто брой говорещи се е увеличил и чиято употреба се е разширила през последното поколение.

Речникът съдържа 84 страници и включва два раздела: английско–мурин-пата и мурин-пата–английски. На някои места има рисунки в полетата. Думите, започващи с буквата М, във втория раздел започват на страница 57 и завършват на страница 61. Всички тези страници са дадени по-долу с някои незначителни изменения и пропуски. Освен това са добавени някои примери от докторската дисертация на Майкъл Джеймс Уолш от 1976 г. Българските преводи на записите на всяка страница са дадени след съответната страница, в произволен ред.

- (а) Свържете думите и изразите на мурин-пата с техните български съответствия. Всеки речников запис на мурин-пата има единствен еквивалент от страницата с българските преводи след това.
- (б) Възстановете превода 60-T-54, който беше заменен с ***.

(дв, м) означава „двойствено число, мъжки род“. (дв, ж) означава „двойствено число, женски род“.

За да се реши задачата, няма нужда да се познават разните видове растения и животни, споменати в нея.

Не се изискват и няма да бъдат оценявани никакви допълнителни обяснения освен отговорите.

—Борис Иомдин, Милена Венева

Редактори: Самюел Амед, Милена Венева (отг. ред.), Дмитрий Герасимов, Ксения Гилярова, Станислав Гуревич, Иван Держански (техн. ред.), Хю Добс, Борис Иомдин, Бруну Л'Асторина, Иймър Макнайт, Дан-Мирча Миря, Алексей Пегушев, Ян Петър, Мария Рубинщейн, Даниел Руцки, Елисия Уорнър, Габриела Хладник.

Български текст: Милена Венева.

Наслука!

57-T-1	<i>дървото се люлее (на вятъра)</i>	57-T-34	<i>не знам</i>
57-T-2	<i>Може ли да поискам нещо от теб?</i>	57-T-35	<i>то се надигна</i>
57-T-3	<i>желая го [букв. коремът ми го има]</i>	57-T-36	<i>дадох му</i>
57-T-4	<i>ще го държа до гърдите си</i>	57-T-37	<i>бременна</i>
57-T-5	<i>ще ти дам</i>	57-T-38	<i>ще бъда доволен</i>
57-T-6	<i>глаголно отрицание, остаряло</i>	57-T-39	<i>тя прави (сег. вр.) украшение от нишки</i>
57-T-7	<i>срещнах се с него</i>	57-T-40	<i>Дай ми го!</i>
57-T-8	<i>то ще се надигне</i>	57-T-41	<i>доволни са</i>
57-T-9	<i>задъхвам се</i>	57-T-42	<i>ще знам мислите ти [букв. ще видя корема ти]</i>
57-T-10	<i>знам мислите му</i>	57-T-43	<i>зарадвах се за него</i>
57-T-11	<i>те (дв, ж) се срещнаха с него</i>	57-T-44	<i>ще ме боли коремът</i>
57-T-12	<i>корем, седалище на емоциите</i>		
57-T-13	<i>обезверен съм</i>		
57-T-14	<i>зарадвах се на новината</i>	57-T-45	<i>да държа/да вземам до гърдите си</i>
57-T-15	<i>поисках нещо от него</i>	57-T-46	<i>да давам</i>
57-T-16	<i>ще се люлея</i>	57-T-47	<i>да се задъхвам/да оставам без дъх</i>
57-T-17	<i>боля ме коремът</i>	57-T-48	<i>да съм разочарован от нещо, да съм обезверен</i>
57-T-18	<i>държа (сег. вр.) го до гърдите си (стойки)</i>	57-T-49	<i>да поискам нещо</i>
57-T-19	<i>лодката оре през (водата)</i>	57-T-50	<i>да знам мислите на друг</i>
57-T-20	<i>неспрегнат глагол: да давам</i>	57-T-51	<i>да мънкам</i>
57-T-21	<i>предавах нещо нататък</i>	57-T-52	<i>да се надигам (за сладка или солена вода)</i>
57-T-22	<i>ще изора земята</i>	57-T-53	<i>да си давам</i>
57-T-23	<i>ще се срещна с него</i>	57-T-54	<i>да се радвам</i>
57-T-24	<i>той мънка (сег. вр.)</i>	57-T-55	<i>да се радвам (на новина и т. н.)</i>
57-T-25	<i>ще си дам</i>	57-T-56	<i>да срещам</i>
57-T-26	<i>може да се задъхам</i>	57-T-57	<i>да бъда доволен</i>
57-T-27	<i>голям бамбук (използван за направата на копия)</i>	57-T-58	<i>да се люлея</i>
57-T-28	<i>дадох си</i>	57-T-59	<i>да предавам нататък/напред; да правя украшения от нишки ръчно</i>
57-T-29	<i>ти непрекъснато ще знаеш мислите им</i>	57-T-60	<i>да ме боли коремът</i>
57-T-30	<i>предай думата нататък към него!</i>	57-T-61	<i>да ора</i>
57-T-31	<i>ще се радвам за него</i>	57-T-62	<i>да знам мислите на друг [букв. да виждам нечий корем]</i>
57-T-32	<i>натрупвам нещо</i>	57-T-63	<i>да спестявам, да натрупвам</i>
57-T-33	<i>ще спестявам</i>		

58-T-1	<i>пръчка за съобщения</i>	58-T-39	<i>неженен мъж</i>
58-T-2	<i>гръм и мълния</i>	58-T-40	<i>те (дв, м) се изправиха един срещу друг</i>
58-T-3	<i>ще го поправя</i>	58-T-41	<i>той събираше пари от тях</i>
58-T-4	<i>о, да, това е черен корморан</i>	58-T-42	<i>неомъжена жена</i>
58-T-5	<i>диджериду (музикален инструмент)</i>	58-T-43	<i>той беше изхвърлен на брега</i>
58-T-6	<i>пеперуда</i>	58-T-44	<i>непрекъснато го порицавам</i>
58-T-7	<i>плод от пеперудено дърво</i>	58-T-45	<i>ще го светна (управлявайки прожекционен апарат)</i>
58-T-8	<i>те (дв, ж) се омъжиха</i>	58-T-46	<i>остатъци</i>
58-T-9	<i>ядивен плод от моринда цитрифолия</i>	58-T-47	<i>клиновидна раковина (мекотело)</i>
58-T-10	<i>той оплаква (сег. вр.) друг мъж</i>	58-T-48	<i>събрах ги от него</i>
58-T-11	<i>сезон — край на влажния сезон</i>	58-T-49	<i>пеперудено дърво</i>
58-T-12	<i>ще се движа направо през средата</i>	58-T-50	<i>не</i>
58-T-13	<i>вместо това много хора бяха запълнили мястото</i>	58-T-51	<i>ако бях аз, щях да го поправя</i>
58-T-14	<i>нечерен</i>	58-T-52	<i>богомолка (насекомо)</i>
58-T-15	<i>светкавиците ще проблеснат</i>	58-T-53	<i>момиченце</i>
58-T-16	<i>водна лилия</i>	58-T-54	<i>те (дв, ж) ще се омъжат</i>
58-T-17	<i>малко дете</i>	58-T-55	<i>Колко богомолки видя ти?</i>
58-T-18	<i>и малцината мъже бяха удивени от всичките тези риби</i>	58-T-56	<i>сърце</i>
58-T-19	<i>те (дв, м) ще се изправят един срещу друг</i>	58-T-57	<i>плодно дърво</i>
58-T-20	<i>мога да погледна</i>	58-T-58	<i>онзи, който спестява, натрупва</i>
58-T-21	<i>скарах му се</i>	58-T-59	<i>филмът проблесна пред нас (видяхме филма)</i>
58-T-22	<i>женски танц</i>	58-T-60	<i>той ще бъде изхвърлен на брега</i>
58-T-23	<i>сезон — появяват се нови листа</i>	58-T-61	<i>светнах го (управлявах прожекционен апарат)</i>
58-T-24	<i>Хей! (Това е) клиновидна раковина</i>	58-T-62	<i>ще те удивя</i>
58-T-25	<i>малко уолаби (уолабито е подобно на кенгуру, но е по-малко)</i>	58-T-63	<i>да бъде разстроен, да бъде разтревожен</i>
58-T-26	<i>гърди</i>	58-T-64	<i>да имам болки от глад</i>
58-T-27	<i>ще се разстроя</i>	58-T-65	<i>да се удивявам, да се учудвам</i>
58-T-28	<i>имам болки от глад</i>	58-T-66	<i>да събирам от друг</i>
58-T-29	<i>частица, показваща способност да се направи нещо</i>	58-T-67	<i>да се оженя/омъжа [букв. да пъхна пръст (в пръстен)]</i>
58-T-30	<i>удивих го</i>	58-T-68	<i>да запълвам с хора (само)</i>
58-T-31	<i>черен скат (риба)</i>	58-T-69	<i>да поправям</i>
58-T-32	<i>той е разстроен</i>	58-T-70	<i>да светвам (за управление на прожекционен апарат)</i>
58-T-33	<i>моринда цитрифолия (дърво)</i>	58-T-71	<i>да бъде срещу, да се изправам срещу</i>
58-T-34	<i>черен корморан (птица)</i>	58-T-72	<i>да бъде изхвърлен на брега</i>
58-T-35	<i>крака на морски рак</i>	58-T-73	<i>да се движа направо през средата; да се скарам на някого, да порицавам</i>
58-T-36	<i>светкавиците ме блеснаха</i>	58-T-74	<i>да удивявам другиго</i>
58-T-37	<i>ядивен плод от nanthi thay malangan</i>	58-T-75	<i>блясък от светкавица [глагол]</i>
58-T-38	<i>ще имам болки от глад</i>		

59-T-1	майка с първородно дете	59-T-30	ти му го взе
59-T-2	той ми го взе	59-T-31	ето такава
59-T-3	не те разбрах	59-T-32	ново копие
59-T-4	онзи, който има говорен дефект	59-T-33	дърво, използвано за направата на дървени чукове и лодки-еднодръвки
59-T-5	той непрекъснато избира един предмет	59-T-34	пръсти
59-T-6	майката на бащата, сестрата/сестрите на майката на бащата	59-T-35	нов, сега
59-T-7	ще го избира	59-T-36	постъпка
59-T-8	палец, голяма ръка	59-T-37	непрекъснато разбирам
59-T-9	тук сега	59-T-38	добра постъпка
59-T-10	сезон – проливни дъждове през студения сезон; също времето на цъфтене на евкалипта	59-T-39	студен дъжд – през сухия сезон
59-T-11	ето такава	59-T-40	ще си помогна сам
59-T-12	паяк	59-T-41	костур (риба)
59-T-13	плодно дърво	59-T-42	ръка
59-T-14	малка шарена гъска (птица)	59-T-43	диво грозде
59-T-15	сом (риба)	59-T-44	ядивен плод от nanthi thay marrari
59-T-16	дървен чук, направен от thay maran , използва се за отваряне на mi lala	59-T-45	пет
59-T-17	ще опърля шарените гъски	59-T-46	жестов език
59-T-18	забравил съм: може би [беше] австралийски кокилобегач, може би сом, може би костур	59-T-47	разбрах го
59-T-19	такова, подобно	59-T-48	носих го през рамо
59-T-20	австралийски кокилобегач (птица)	59-T-49	храстови картофи
59-T-21	небе	59-T-50	отивам сам
59-T-22	аз сам [букв. моята ръка]	59-T-51	непрекъснато ми пречеа
59-T-23	ще се доверя на себе си		
59-T-24	не ми пречи непрекъснато	59-T-52	да уча чрез наблюдение
59-T-25	той винаги носи уолабито през рамо	59-T-53	да се доверявам
59-T-26	такова, подобно	59-T-54	да си помагам сам
59-T-27	винаги си помагаме един на друг	59-T-55	да нося през рамо
59-T-28	той непрекъснато ми се доверява	59-T-56	да се доверявам на себе си
59-T-29	ще го нося през рамо	59-T-57	да избира, да подбера (един предмет)
		59-T-58	да разбира
		59-T-59	да взема от друг
		59-T-60	да преча на почивка/сън

60-T-1	<i>препзнах те</i>	60-T-29	<i>убийца</i> : всъщност се отнася за жена, която чрез общуването си с няколко мъже предизвиква ревност и така те се избиват взаимно заради тази жена
60-T-2	глаголно отрицание	60-T-30	<i>болест</i>
60-T-3	<i>имах куче със себе си</i>	60-T-31	<i>изтощен съм</i>
60-T-4	<i>Онзи, който обитава горе</i>	60-T-32	<i>нося го</i>
60-T-5	<i>един месец</i>	60-T-33	<i>вдовица</i>
60-T-6	наставка за обитател, жител	60-T-34	<i>гладен съм</i> [букв. <i>седя с глад</i>]
60-T-7	<i>не знам</i>	60-T-35	<i>човек, който го боли глезен (единият или и двата)</i>
60-T-8	<i>тревна свистяща патица (птица)</i>	60-T-36	<i>убиец</i>
60-T-9	<i>нокът на крака</i>	60-T-37	<i>гердан</i> [< англ. <i>necklace</i>]
60-T-10	<i>палец на крака, голямо стъпало</i>	60-T-38	<i>вълната (вълните) ни събори</i>
60-T-11	<i>пясъчна муха (насекомо)</i>	60-T-39	<i>морски водорасли</i>
60-T-12	<i>водно конче (насекомо)</i>	60-T-40	<i>той винаги взема всичката риба</i>
60-T-13	неспрегнат глагол: <i>да съм гладен</i>	60-T-41	<i>ходило/ходила, следа</i>
60-T-14	<i>тогава, както си вървях, случайно попаднах на морска змия</i>	60-T-42	<i>препзнах го</i>
60-T-15	<i>вдовица или вдовец</i>	60-T-43	<i>вдовец</i>
60-T-16	<i>пълнолуние</i>	60-T-44	<i>пръсти на краката</i>
60-T-17	<i>чух (историята) от него</i>	60-T-45	<i>спзнах се</i>
60-T-18	<i>ще взема всичко</i>		
60-T-19	<i>треска (болест)</i>		
60-T-20	<i>сираче (или дете с един родител)</i>		
60-T-21	<i>луна</i>	60-T-46	<i>да взема всичко</i>
60-T-22	<i>ще го нося</i>	60-T-47	<i>да имам със себе си (неща, животни, хора)</i>
60-T-23	<i>онзи, който живее в Дарвин</i>	60-T-48	<i>да бѣда съборен (от вълни или силно течение)</i>
60-T-24	<i>глезен</i>	60-T-49	<i>да съм изтощен</i>
60-T-25	<i>ще имам неща със себе си</i>	60-T-50	<i>да нося носилка и др.</i>
60-T-26	<i>непрекъснато се спѣвах</i>	60-T-51	<i>да чувам (историята) от някого</i>
60-T-27	<i>морска змия</i>	60-T-52	<i>да препѣвам някого</i>
60-T-28	<i>перлена раковина на наутилус (наутилусът е вид мекотело)</i>	60-T-53	<i>да се спѣвам</i>

60-T-54 ***

61-T-1	<i>гръмотевиците гърмят</i>	61-T-27	<i>опасен, гаден, нахален</i>
61-T-2	(географско име)	61-T-28	<i>реч, език, име(на), места, свързани с говорене или учене, неаборигенски песни, разкази, легенди, новини</i>
61-T-3	<i>тя ще танцува</i>	61-T-29	<i>гревилея (растение)</i>
61-T-4	<i>той обичайно яде риба</i>	61-T-30	<i>старо време, отдавна, преди и т. н.</i>
61-T-5	<i>ще ускоря пръчките за пляскане</i>	61-T-31	<i>мозък</i>
61-T-6	<i>перо/пера</i>	61-T-32	<i>кокал</i>
61-T-7	<i>стар</i>	61-T-33	<i>гаден човек</i>
61-T-8	<i>ще запазя нещото за себе си</i>	61-T-34	<i>змия</i>
61-T-9	<i>дебел (за одеяло и др.)</i>	61-T-35	<i>лилава раковина (мекотело)</i>
61-T-10	<i>кулабово дърво</i>	61-T-36	<i>тих човек (т. е. не говори много)</i>
61-T-11	<i>гръмотевиците гърмяха (мин. несв. вр.)</i>	61-T-37	<i>кокалест, кльощав, слаб</i>
61-T-12	<i>той удари птицата</i>	61-T-38	<i>сезон – сух/студен</i>
61-T-13	<i>опасна змия</i>	61-T-39	<i>горчив ямс</i>
61-T-14	<i>смачках яйцата от въшки</i>	61-T-40	<i>водна лилия</i>
61-T-15	<i>пръчки за пляскане (използвани за създаване на ритъм чрез пляскане на пръчките една в друга), разпалки (използвани за запалване на огън)</i>	61-T-41	<i>опашка</i>
61-T-16	<i>правилен, приятен</i>	61-T-42	<i>новина</i>
61-T-17	<i>запазвам нещото за себе си</i>	61-T-43	<i>старо нещо</i>
61-T-18	<i>соленовата вода</i>	61-T-44	<i>яйца от въшки</i>
61-T-19	<i>украшение, носено в косата по време на танц (направено от пера)</i>	61-T-45	<i>танцуваха (мин. несв. вр.)</i>
61-T-20	<i>добър разказвач [букв. красива уста]</i>	61-T-46	<i>детска реч</i>
61-T-21	<i>ятен гълъб (птица)</i>	61-T-47	<i>да запазя нещо за себе си</i>
61-T-22	<i>момиченце</i>	61-T-48	<i>да танцувам (само за жени)</i>
61-T-23	<i>ще разкрася горната/задната му част</i>	61-T-49	<i>да разкрасявам</i>
61-T-24	<i>алкохол</i>	61-T-50	<i>гръм от гръмотевица [глагол]</i>
61-T-25	<i>птица</i>	61-T-51	<i>да ям (повече от едно нещо или обичайно)</i>
61-T-26	<i>водна лилия</i>	61-T-52	<i>да мигам с око</i>

Двадесета Международна олимпиада по лингвистика

Банско (България), 23–29 юли 2023 г.

Лист за отговори

Отбор:

57

1	57-T-	14	57-T-	27	57-T-	40	57-T-	53	57-T-
2	57-T-	15	57-T-	28	57-T-	41	57-T-	54	57-T-
3	57-T-	16	57-T-	29	57-T-	42	57-T-	55	57-T-
4	57-T-	17	57-T-	30	57-T-	43	57-T-	56	57-T-
5	57-T-	18	57-T-	31	57-T-	44	57-T-	57	57-T-
6	57-T-	19	57-T-	32	57-T-	45	57-T-	58	57-T-
7	57-T-	20	57-T-	33	57-T-	46	57-T-	59	57-T-
8	57-T-	21	57-T-	34	57-T-	47	57-T-	60	57-T-
9	57-T-	22	57-T-	35	57-T-	48	57-T-	61	57-T-
10	57-T-	23	57-T-	36	57-T-	49	57-T-	62	57-T-
11	57-T-	24	57-T-	37	57-T-	50	57-T-	63	57-T-
12	57-T-	25	57-T-	38	57-T-	51	57-T-		
13	57-T-	26	57-T-	39	57-T-	52	57-T-		

Лист за отговори

58

1	58-T-	16	58-T-	31	58-T-	46	58-T-	61	58-T-
2	58-T-	17	58-T-	32	58-T-	47	58-T-	62	58-T-
3	58-T-	18	58-T-	33	58-T-	48	58-T-	63	58-T-
4	58-T-	19	58-T-	34	58-T-	49	58-T-	64	58-T-
5	58-T-	20	58-T-	35	58-T-	50	58-T-	65	58-T-
6	58-T-	21	58-T-	36	58-T-	51	58-T-	66	58-T-
7	58-T-	22	58-T-	37	58-T-	52	58-T-	67	58-T-
8	58-T-	23	58-T-	38	58-T-	53	58-T-	68	58-T-
9	58-T-	24	58-T-	39	58-T-	54	58-T-	69	58-T-
10	58-T-	25	58-T-	40	58-T-	55	58-T-	70	58-T-
11	58-T-	26	58-T-	41	58-T-	56	58-T-	71	58-T-
12	58-T-	27	58-T-	42	58-T-	57	58-T-	72	58-T-
13	58-T-	28	58-T-	43	58-T-	58	58-T-	73	58-T-
14	58-T-	29	58-T-	44	58-T-	59	58-T-	74	58-T-
15	58-T-	30	58-T-	45	58-T-	60	58-T-	75	58-T-

59

1	59-T-	13	59-T-	25	59-T-	37	59-T-	49	59-T-
2	59-T-	14	59-T-	26	59-T-	38	59-T-	50	59-T-
3	59-T-	15	59-T-	27	59-T-	39	59-T-	51	59-T-
4	59-T-	16	59-T-	28	59-T-	40	59-T-	52	59-T-
5	59-T-	17	59-T-	29	59-T-	41	59-T-	53	59-T-
6	59-T-	18	59-T-	30	59-T-	42	59-T-	54	59-T-
7	59-T-	19	59-T-	31	59-T-	43	59-T-	55	59-T-
8	59-T-	20	59-T-	32	59-T-	44	59-T-	56	59-T-
9	59-T-	21	59-T-	33	59-T-	45	59-T-	57	59-T-
10	59-T-	22	59-T-	34	59-T-	46	59-T-	58	59-T-
11	59-T-	23	59-T-	35	59-T-	47	59-T-	59	59-T-
12	59-T-	24	59-T-	36	59-T-	48	59-T-	60	59-T-

60. 60-T-54 = _____

1	60-T-	12	60-T-	23	60-T-	34	60-T-	45	60-T-
2	60-T-	13	60-T-	24	60-T-	35	60-T-	46	60-T-
3	60-T-	14	60-T-	25	60-T-	36	60-T-	47	60-T-
4	60-T-	15	60-T-	26	60-T-	37	60-T-	48	60-T-
5	60-T-	16	60-T-	27	60-T-	38	60-T-	49	60-T-
6	60-T-	17	60-T-	28	60-T-	39	60-T-	50	60-T-
7	60-T-	18	60-T-	29	60-T-	40	60-T-	51	60-T-
8	60-T-	19	60-T-	30	60-T-	41	60-T-	52	60-T-
9	60-T-	20	60-T-	31	60-T-	42	60-T-	53	60-T-
10	60-T-	21	60-T-	32	60-T-	43	60-T-	54	60-T-
11	60-T-	22	60-T-	33	60-T-	44	60-T-		

61

1	61-T-	12	61-T-	23	61-T-	34	61-T-	45	61-T-
2	61-T-	13	61-T-	24	61-T-	35	61-T-	46	61-T-
3	61-T-	14	61-T-	25	61-T-	36	61-T-	47	61-T-
4	61-T-	15	61-T-	26	61-T-	37	61-T-	48	61-T-
5	61-T-	16	61-T-	27	61-T-	38	61-T-	49	61-T-
6	61-T-	17	61-T-	28	61-T-	39	61-T-	50	61-T-
7	61-T-	18	61-T-	29	61-T-	40	61-T-	51	61-T-
8	61-T-	19	61-T-	30	61-T-	41	61-T-	52	61-T-
9	61-T-	20	61-T-	31	61-T-	42	61-T-		
10	61-T-	21	61-T-	32	61-T-	43	61-T-		
11	61-T-	22	61-T-	33	61-T-	44	61-T-		